

N:o 15.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 mars 1891.
— — — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående af Riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

(Konstitutionsutskottets memorial n:o 1.)

Till Konungen.

Vid numera företagen pröfning af de till slutligt afgörande vid innevarande riksdag lagligen beredda förslag till ändringar i rikets grundlagar har Riksdagen för sin del godkänt och antagit följande förslag, nemligen:

- om ändring af § 23 riksdagsordningen,
- om ändring af §§ 6 och 13 riksdagsordningen.

Enligt de af Riksdagen sålunda fattade beslut skulle förenämnda grundlagsparagrafer erhålla följande lydelse:

Riksdagsordningen.

§ 23.

Hvarje ledamot af Andra Kammaren åtnjuter af statsmedel ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt arfvode af ett tusen två hundra riksdaler för hvarje lagtima riksdag; dock att, när

antingen Konungen upplöser Riksdag, innan den varit fyra månader tillsammans, eller ledamot af kammaren eljest afgår från sin befattning under riksdagen, innan så lång tid af dess sammanträde förflutit, eller Riksdagen sammanträder i följd deraf att Konungen, med upplösande af Riksdag, förordnat om nya val, så ock under urtima riksdag, kammarens ledamot undfår, jemte resekostnadsersättning, i dagtraktamente tio riksdaler, hvilket dock ej må öfverstiga sammanlagdt ett tusen två hundra riksdaler.

Den ledamot af kammaren, som icke i rätt tid vid riksdagen sig inställer, skall för hvarje dag han uteblifver vara förlustig tio riksdaler af arfvodet.

§ 6.

1. Första Kammaren skall bestå af etthundrafemtio ledamöter, hvilka för en tid af nio år utses af landstingen och stadsfullmäktige i de städer, som ej i landsting deltaga.

2. Hvarje landstingsområde och sådan stad, som nu är nämnd, utgör en valkrets, för hvilken, efter folkmängden inom dess område, väljes en riksdagsman för hvarje fullt tal, motsvarande en etthundrafemtiondedel af rikets folkmängd.

3. För valkrets, som har mindre folkmängd än i mom. 2 sägs, väljes dock en riksdagsman.

4. Derest det antal riksdagsmän, som med tillämpning af stadgandena i mom. 2 och 3 bör utses, icke uppgår till etthundrafemtio, skola, för ernående af detta antal, de valkretsar, hvilkas folkmängd mest öfverskjuter de tal, som enligt mom. 2 äro bestämmande för riksdagsmännens antal inom valkretsarne, vara berättigade att hvardera välja ytterligare en riksdagsman.

5. Det antal riksdagsmän, hvarje valkrets, enligt ofvan angifna grunder, eger utse, bestämmes hvart tionde år af Konungen; och skall vid tillämpning af den sålunda fastställda ordningen iakttagas, att inskränkning icke sker i vald riksdagsmans rätt att under föreskrifven tid utöfva riksdagsmannakallet.

6. Upphör stad att i landsting deltaga, må, så länge då gällande ordning för valen lärer till efterrättelse, stadens rätt att utse riks-

dagsman inträda allenast i det fall, att ledighet uppstår i den valkrets, staden förut tillhört.

§ 13.

1. Andra Kammaren skall bestå af tvåhundra-tjugufem ledamöter, deraf etthundra-femtio för landet och sjuttiofem för städerna. Dessa ledamöter väljas för en tid af tre år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under hvilket valet skett.

2. Å landet, hvartill i fråga om riksdagsmannaval äfven räknas köpingar, utses för hvarje domsaga en riksdagsman. Understiger domsagornas antal etthundra-femtio, skola, för ernående af det bestämda antalet riksdagsmän, de folkrikaste domsagorna, så vidt ske kan häradsvis, indelas i två valkretsar, som hvardera väljer en riksdagsman. Öfverstiger domsagornas antal etthundra-femtio, skola, i den mån sådant erfordras, angränsande domsagor, som hafva minsta sammanlagda folkmängden, förenas, två och två, till en valkrets.

3. I stad, hvars folkmängd uppgår till eller öfverstiger en sjuttio-femtedel af folkmängden i rikets alla städer, väljes efter stadens folkmängd en riksdagsman för hvarje fullt tal, motsvarande en sjuttio-femtedel af städernas folkmängd. Städer, med mindre folkmängd än nu är sagdt, ordnas, så vidt lämpligen ske kan länsvis, i så många valkretsar, som, med iakttagande af att hvardera utser en riksdagsman, erfordras för uppnående af det i mom. 1 föreskrifna antal riksdagsmän för städerna.

4. Indelningen af omförmälda valkretsar så ock riksdagsmännens antal för hvar och en af de städer, hvilkas folkmängd i och för sig berättigar dem att utan förening med annan stad välja riksdagsman, bestämmes, efter ofvan angifna grunder, hvart tionde år af Konungen. Den ordning, som sålunda fastställes, vinner tillämpning vid de val, hvilka näst derefter, enligt § 15 mom. 1, skola ega rum. Köping, som erhåller stadsprivilegier, räknas i fråga om riksdagsmannaval fortfarande till landet, till dess ny valkretsordning varder fastställd.

Stockholm den 12 mars 1891.

Med undersätlig vördnad.